

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **D.Ś. i innych**

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2026 r.

wniosku obrońcy skazanego D. Ś. o wyłączenie SSN P.K. od rozpoznania sprawy V KK 64/25,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wyłączyć SSN P.K. od rozpoznania sprawy V KK 64/25.

UZASADNIENIE

W dniu 9 lutego 2026 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego D.Ś. o wyłączenie SSN P.K. od rozpoznania sprawy V KK 64/25.

Uzasadniając ten wniosek obrońca podniósł okoliczność powołania wymienionego sędziego na urząd sędziego Sądu Najwyższego w procedurze z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej nowelizacją z 2017 r. i na konsekwencję tego faktu dla stwierdzenia, że rozpoznanie sprawy przez Sąd Najwyższy z jego udziałem oznaczałoby jej rozpoznanie w nienależytym składzie, czego konsekwencją będzie wystąpienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej. Wnioskodawca powołał się również na uchwałę połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), z której wynika, że powołanie na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia

2017 roku o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, stanowi samoistną przesłankę do uznania, że w sprawie doszło do nienależytej obsady Sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz na orzecznictwo ETPC potwierdzające to stanowisko.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Przemawia za tym potrzeba zapewnienia stronie postępowania karnego dostępu do niezależnego i bezstronnego sądu, ustanowionego ustawą. Sąd Najwyższy, na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy o SN, pozostaje związany uchwałą trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), gdzie stwierdzono, że: „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3)”. Cytowana uchwała ma moc zasady prawnej, co oznacza, że jest nią związany każdy skład Sądu Najwyższego. Wynikającego z uchwały trzech Izb stanu rzeczy nie zmieniło orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r. (sygn. akt U 2/20, OTK-A 2020, poz. 61; Dz. U. 2020, poz. 376). Argumenty na rzecz tej tezy zostały obszernie zreferowane m.in.: w postanowieniach Sądu Najwyższego: z dnia 23 listopada 2022 r., I KO 79/21 i I KO 80/21; z dnia 18 stycznia 2023 r., IV KZ 59/21; z dnia 6 lipca 2023 r., IV KO 14/23; czy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2023 r., V KK 17/23, a Sąd Najwyższy orzekający w tej sprawie je podziela.

Stanowisko zawarte w uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego zostało następnie potwierdzone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), gdzie wskazano m.in., że „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do

sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach”. Jest ono także aprobowane w kolejnych orzeczeniach (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, OSNP 2022, z. 10, poz. 95; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 19 stycznia 2023 r., I KK 240/22; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2024 r., II KK 627/23).

Ponadto, zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: „ETPCz”) z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie *Reczkowicz przeciwko Polsce* (skarga nr 43447/19), interpretującym standard „niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą” w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (dalej: „EKPC”, „Konwencja”), udział w procesie powoływania sędziów Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym w ww. trybie (w efekcie czego organ ten nie był niezależny od władzy wykonawczej i ustawodawczej) powoduje, że sąd z udziałem tak powołanego sędziego nie stanowi w konkretnej sprawie niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPC (pkt 284 – szerzej w tym zakresie m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2021 r., I KZ 29/21; stanowisko potwierdzone także w wyroku ETPCz z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce*, skargi nr 49868/19 i 57511/19, wyroku ETPCz z dnia 3 lutego 2022 r., *Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce*, skarga nr 1469/20 oraz wyroku pilotażowym ETPCz z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa przeciwko Polsce*, skarga nr 50849/21).

Poza tym, wnioskodawca zwrócił uwagę, że we wniesionej kasacji podniesiono zarzut dotyczący nienależytej obsady sądu oparty na tych samych okolicznościach, które dotyczą SSN P.K. Rozpoznanie przez niego wniesionej kasacji oznaczałoby rozstrzygnięcie o okolicznościach, które dotyczą jego samego, co podważa jego bezstronność w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[WB]

[a.ł.]

